Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Isak Bergström

Sammanträdesdatum
2026-05-18

FöredragningsPM
Dnr: 23RS9110

Organ
Kulturnämnden

Reviderade riktlinjer för Region Örebro läns föreningsstöd från och med 2027

Förslag till beslut
Kulturnämnden beslutar

att anta reviderade riktlinjer för Region Örebro läns föreningsstöd från och med 2027.

Sammanfattning
Kulturnämnden gav 2023 Område kultur och ideell sektor i uppdrag att se över riktlinjerna för Region Örebro läns föreningsstöd. I april 2024 respektive mars 2025 beslutade nämnden därefter om mindre justeringar för 2025 och 2026. Under 2025 och 2026 har därefter ett omfattande arbete gjorts med förslag på nya riktlinjer på plats inför 2027. Förslagen innebär större förändringar avseende införandet av ett demokrativillkor, upplägget för ettåriga och treåriga stöd, införandet av två olika ansökningsförfaranden beroende på vilken summa organisation söker samt organisationens omsättning, åtgärder för att motverka välfärdsbrottslighet samt en ny modell för prioriteringar vid fördelningen av stödet. Förslaget innebär också en del ändringar avseende regleringen kring paraplyorganisationer, kravet på geografisk spridning för sociala stödorganisationer med jourverksamhet samt fördelningsmodellen för stödet till ungdomsorganisationer.

Ärendebeskrivning
Varje år delar kulturnämnden ut föreningsstöd och stöd till studieförbunden för att skapa förutsättningar för ett starkt civilsamhälle i länet. Bidraget delas ut till kulturföreningar, ungdomsorganisationer, politiska ungdomsförbund, lokalhållande organisationer, pensionärsorganisationer, trafiksäkerhetsorganisationer, sociala stödorganisationer, idrottsrörelsen, natur- och miljöorganisationer samt studieförbund. Grunden för nuvarande riktlinjer

för föreningsstödet lades i de nya riktlinjer som antogs 2020 och Region Örebro län har sedan dess antagit en ny kulturplan, en ny handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi och den regionala utvecklingsstrategin har uppdaterats. Samhället har också genomgått stora förändringar, inte minst avseende civilsamhällets förutsättningar och förhållanden. Frågor som oberoende och självständighet, finansiering, demokratikriterium och välfärdsbrottslighet har varit föremål för såväl debatt som kunskapsutveckling och förändringar på nationell nivå. Mot bakgrund av detta är det angeläget att Region Örebro län tar ett nytt tag om den relation till och investering i civilsamhället, som föreningsstödet utgör grunden för.

Framtagandet av nya riktlinjer har varit en lång och dialogorienterad process där det arbete som lett fram till det nu presenterade förslaget genomgått en workshop med kulturnämnden i februari 2025, omvärldsbevakning avseende andra regioners föreningsstöd och workshops med tjänstepersoner inom både Område kultur och ideell sektor och Område välfärd och folkhälsa. Riktlinjerna har också remitterats till de cirka 100 föreningar som sökt stöd 2026.

I uppdraget från kulturnämnden att se över riktlinjerna har ett stort fokus legat på demokrati- och säkerhetsfrågor. Dessa frågor adresseras i förslaget. Därutöver har det också funnits goda skäl att se över andra centrala delar av föreningsstödets riktlinjer både mot bakgrund av tidigare nämnda samhällsutveckling och då det skett och fortsatt sker förändringar såväl i vilka föreningar som söker stöd som i den verksamhet som föreningar bedriver som funnits inom stödet länge.

De större förändringarna i riktlinjerna som föreslås är:

- Ett nytt demokrativillkor med utgångspunkt i de nationella demokrativillkor som införts de senaste åren för statens stöd till civilsamhället.
- Tydligare och skarpare regler kring krav på efterlevnad av föreningsstödets riktlinjer såväl som lagar och föreskrifter. Reglerna har också skärpts vad gäller Region Örebro läns möjligheter till uppföljning och återkrav av utbetalt stöd.
- Införandet av en ny modell för fördelning av föreningsstödet med fokus på områdena Social sammanhållning, Barn och unga samt äldre, Demokrati och delaktighet, Folkhälsa, Kulturell infrastruktur och Målgrupps- och medlemsengagemang.
- Ett nytt upplägg avseende ettåriga och treåriga stöd.
- Införandet av två olika ansökningsförfaranden beroende på vilken

summa organisation söker samt organisationens omsättning.

Därutöver införs en del förändringar avseende:

- Regleringen av paraplyorganisationer.
- Kravet på geografisk spridning för sociala stödorganisationer med jourverksamhet.
- Fördelningsmodellen för stödet till ungdomsorganisationer.

De nya riktlinjerna innebär också en del förändringar i skrivningen kring stödets syfte, där civilsamhällets roll och betydelse för en positiv samhällsutveckling förtydligas, samtidigt som långsiktiga förutsättningar och självständighet och oberoende fortsatt är viktiga principer. Ändringar har också gjorts i en del redaktionella frågor och i riktlinjedokumentets disposition.

Beredning
Kulturnämnden 20250219 – workshop.

Bedömning
Genom att revidera riktlinjerna för Region Örebro läns föreningsstöd ökas nivån av säkerhet och kontroll i stödet. Revideringen innebär också att stödet anpassas utifrån såväl samhällsutveckling som Region Örebro läns arbetssätt och prioriteringar. Riktlinjerna utgår från och stärker perspektiven kring civilsamhällets avgörande roll för demokrati, delaktighet, folkhälsa, social sammanhållning och regional utveckling i hela länet.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven
Förslaget innebär att såväl barn- som jämställdhetsperspektiven fortsatt är viktiga.

Ekonomiska konsekvenser
Förslaget har inga ekonomiska konsekvenser.

Uppföljning
Nya riktlinjer följs upp både inom ramen för framtida handläggning av föreningsstödet samt utifrån framtida revideringar av och processer kring de styrdokument som ligger till grund för dessa riktlinjer.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Isak Bergström

Sammanträdesdatum
2026-05-18

FöredragningsPM
Dnr: 23RS9110

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM kulturnämnd 2026-05-18 Reviderade riktlinjer för Region Örebro läns föreningsstöd från och med 2027
- Riktlinjer för Region Örebro läns föreningsstöd, från och med 2027

Katarina Strömgren Sandh

Område kultur och ideell sektor

Skickas till:
Samtliga mottagare av Region Örebro läns föreningsstöd 2026